

Upprättad:
2014-09-18/TT

Fastställt:
2014-09-

Reviderad:

Kommunal plan för räddningsinsats

**Kommunal plan för räddningsinsats vid Sevesoverksamheter
i Gävle, Sandviken, Hofors och Älvkarleby kommun**

Innehåll

Del 1 – Bakgrund – Räddningstjänstens förmåga	3
1. Bakgrund	3
1.1. Syfte	3
1.2. Lagstiftning	4
1.3. Uppdatering och kommunikering av planen	4
2. Räddningstjänstens organisation	5
2.1. Räddningstjänstens organisation	5
2.2. Ledning av räddningsinsatser	7
2.3. Samverkan	7
2.4. Kommunikation	8
2.5. Övningar	8
3. Varning och information till allmänheten	8
Del 2 – Verksamheterna	10
4. Terminal olja/kemi, Gävle Hamn	10
4.1. Sammanfattande risker gemensamma för oljehamnen	11
4.2. Förbyggande och skadeavhjälpande åtgärder	11
4.3 Varning och information till allmänheten	Fel! Bokmärket är inte d
5. BillerudKorsnäs AB	12
5.1. Risker	12
5.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	12
6. Sandvik AB	13
6.1. Risker	13
6.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	13
7. AGA Gas Sandviken AB	13
7.1. Risker	14
7.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	14
8. Stora Enso Pulp AB, Skutskär	15
8.1. Risker	15
8.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	15
9. Ovako Sverige AB, Hofors	16
9.1. Risker	16
9.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	16
10. AGA Gas AB, Hofors	17
10.1. Risker	17
10.2. Förbyggande och skadebegränsande åtgärder	17

Del 1 – Bakgrund – Räddningstjänstens förmåga

1. Bakgrund

Gästrike Räddningstjänst är ett kommunalförbund som består av Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby kommun. Medlemskommunerna har gett Gästrike Räddningstjänst i uppdrag att ansvara för att kommunernas skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor uppfylls. I dessa skyldigheter ingår att kommunerna ska upprätta kommunala planer för räddningsinsatser på verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt Sevesolagen.

Inom förbundsområdet finns totalt 14 verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport. Nedan sammanställs dessa verksamheter, fördelat på respektive medlemskommun. Ockelbo kommun saknar verksamheter som omfattas av kravet.

Gävle kommun

- Gävle hamn AB
- ST1 Nordic OY
- OK-Q8 AB
- Statoil Fuel & Retail Sverige AB
- Preem AB
- Almer Oil & Chemical Storage AB
- Vopak Sweden AB
- Boliden Mineral AB
- BillerudKorsnäs AB

Sandvikens kommun

- Sandvik AB
- AGA GAS AB

Hofors kommun

- Ovako Sweden AB
- AGA GAS AB

Älvkarleby kommun

- Stora Enso Pulp AB

1.1. Syfte

Planens syfte är att på ett överskådligt sätt beskriva risker i verksamheterna samt hur Gästrike Räddningstjänst, tillsammans med förebyggande åtgärder, har planerat för att vid en händelse kunna hantera räddningsinsatser, hur de resurser som kan behövas ska samordnas samt hur allmänheten ska varnas och informeras. Utöver den kommunala planen för räddningsinsats finns mer detaljerade insatsplaner för räddningstjänsten på varje objekt.

1.2. Lagstiftning

Enligt 3 kap. 6 § *Förordningen om skydd mot olyckor (2003:789, FSO)* ska en kommun upprätta planer för räddningsinsatser på verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt *Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (1999:381, Sevesolagen)*.

Vad som ska ingå i planen finns beskrivet i 16 § *Statens räddningsverks föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SRVFS 2005:2)*.

Samtliga ovanstående verksamheter, utom Boliden Mineral AB, omfattas även av bestämmelserna i *Lag (2003:778, LSO) om skydd mot olyckor*, 2 kap. § 4. Detta innebär att Gästrike Räddningstjänst genomför tillsyn på verksamheterna med stöd av denna lagstiftning. Tillsyn enligt Sevesolagstiftningen genomförs av Länsstyrelsen.

1.3. Uppdatering och kommunikering av planen

Den kommunala planen för räddningsinsats ska förnyas vart tredje år eller när det annars till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. I samband med att kommunen upprättar eller förnyar planen ska kommunen på lämpligt sätt ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på planen. (3 kap. 6 § *FSO*).

2. Räddningstjänstens organisation

Gästrikes Räddningstjänsts uppdrag är att, vid kommunal räddningstjänst i medlemskommunerna, genomföra effektiva räddningsinsatser som påbörjas inom godtagbar tid. Förmågan att utföra effektiva räddningsinsatser grundar sig på den personella beredskapen och dess kompetens, beredskapens geografiska spridning, samt de fordon och den materiel personalen förfogar över.

Gästrike Räddningstjänst har dygnet runt ett inre befäl (IB) som är placerat på brandstationen i Gävle. IB ansvarar bl.a. för att säkerställa samarbetet vid räddningsinsatser och att detta ger effektiva räddningsinsatser. IB har också rollen som Tjänsteman i beredskap (TiB) åt medlemskommunerna i förbundet.

Resursuppbyggnad sker initialt enligt framtagna larmplaner och därefter på order från inre befäl eller räddningsledare. Exempelvis kan de större riskobjekten inom kommunernas tätorter nås av en första insatsstyrka bestående av en släck- och räddningsenhet inom tio minuter.

Utan fördröjning ska sedan resurser fyllas på i form av enheter speciella för ändamålet, exempelvis skum, olja, kem, tung räddning och ledning. Förstärkning med specialenheter sker inom 30 minuter efter larm. Givna tider förutsätts kunna gälla enbart under normal beredskapsorganisation. Om de egna resurserna inte räcker till, sker resursanskaffning genom samverkan med andra räddningstjänster och organisationer.

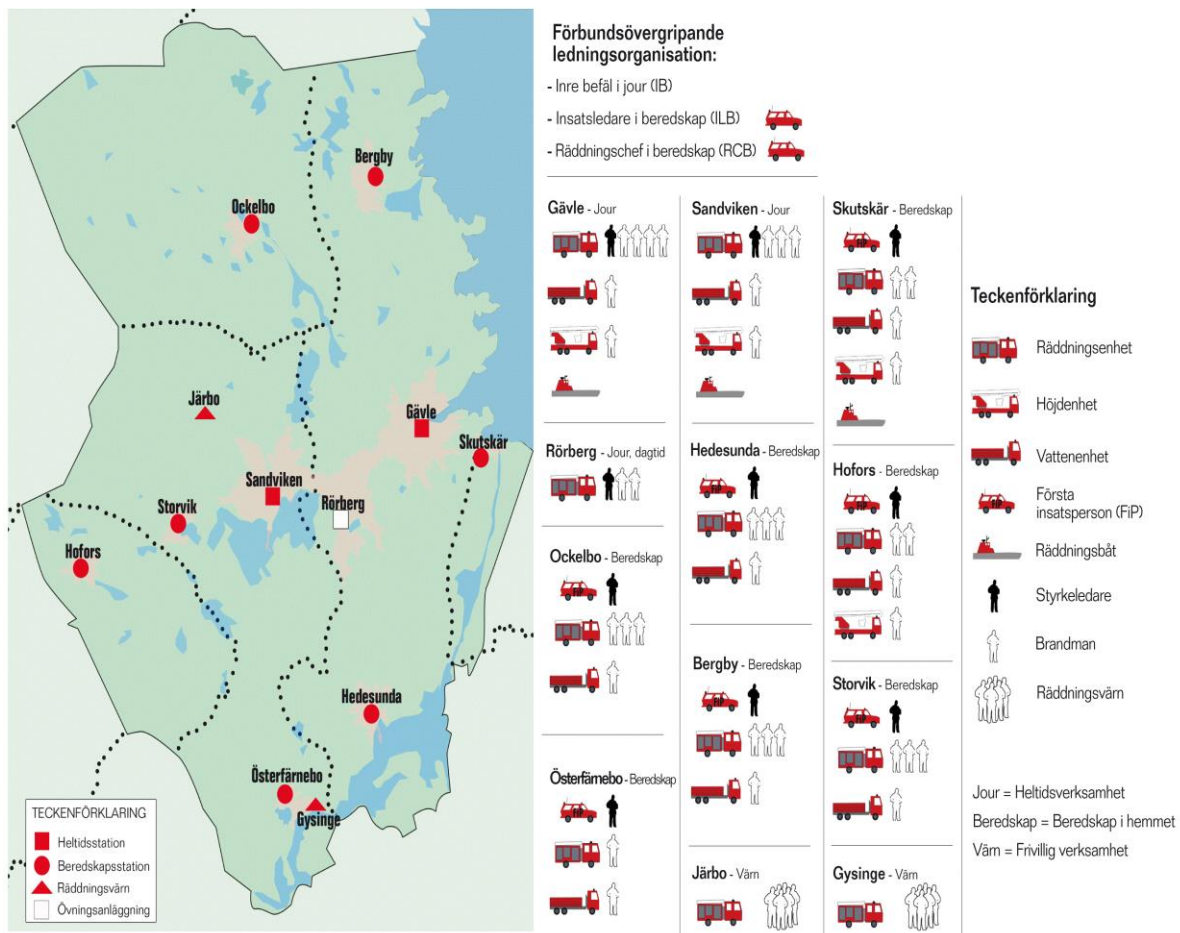
Som tidigare nämnts finns det för varje objekt som omfattas av Sevesolagstiftningen en särskild upprättad insatsplan.

2.1. Räddningstjänstens organisation

Ytterst ansvarig för Gästrike Räddningstjänsts räddningstjänstverksamhet är räddningschefen och kompetenskrav för räddningschef och personal finns beskriven i handlingsprogrammet enligt *Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778, LSO)*.

Nedan beskrivs resursfördelning och utgångsplacering för räddningstjänstens enheter inom förbundet.

KARTA OCH UTRYCKNINGSORGANISATION GÄSTRIKE RÄDDNINGSTJÄNST 2014

2.2. Ledning av räddningsinsatser

För att åstadkomma ett effektivt ledningsarbete krävs att samtliga aktörer är medvetna om arbetsinnehållet för respektive funktion samt helheten i ledningsstrukturen. Beroende på var ledningen utövas kan de olika funktionerna som förekommer vid en insats delas upp i var ledningen utövas.

Man skiljer på systemledning och insatsledning. Insatsledningen utövas på skadeplatsen och leds av en räddningsledare. Till sin hjälp har räddningsledaren stödfunktioner i form av skadeplatschef och sektorchefer. Systemledning utövas företrädesvis från räddningstjänstens räddningscentral placerad på brandstationen i Gävle och leds inledningsvis av ett inre befäl eller av räddningschefen. Kan inte räddningschefen så finns det alltid en räddningschef i beredskap (RCB) att tillgå. Vid en mer omfattande händelse kan en speciell stab initieras, där stabens uppgift dels blir att stötta insatsledningen, dels sköta den övriga ordinarie räddningstjänstverksamheten som sker parallellt.

Systemledning (Räddningscentral) RC

- Inre befäl Räddningscentral
- Räddningschef (Räddningschef i beredskap) RCB
- Förstärkt inre ledningsbefäl
- Räddningsstab med olika specialfunktioner (analys, info, personal mm)
- Samverkande organisationer

Insatsledning (Skadeplats)

- Räddningsledare, RL Skadeplats
- Skadeplatschef, Insatsledning
- Sektorchef
- Förstärkt yttre ledningsbefäl
- Informationsbefäl
- Samverkande organisationer

2.3. Samverkan

Vid större händelser som pågår under lång tid, kräver mycket resurser eller där det finns behov av expertkunskap för att tillgodose ett uppkommet hjälpbehov, har Gästrikens Räddningstjänst ett stort antal samarbetspartners. Utöver den vardagliga samverkan tillsammans med Polismyndigheten, Landstingets ambulanssjukvård och kommunernas förvaltningar, har även avtal slutits mellan enligt följande:

- **SOS Alarm Sverige AB** – genomför genom avtal larmning av den kommunala räddningstjänsten i fred, under större samhällspåfrestningar och under höjd beredskap inom Gästrikens Räddningstjänsts geografiska område.
- **BillerudKorsnäs AB** – Gästrikens Räddningstjänst har ett avtal som innebär att BillerudKorsnäs AB:s räddningsstyrka kan användas vid kommunal räddningstjänst även utanför industriområdet.

- **Gränslös samverkan** – Avtal om gränslös samverkan med räddningstjänsterna i anslutning till Gästrikе Räddningstjänsts geografiska ansvarsområde, Uppsala, Dala-Mitt, Södra Hälsinge, Sala-Heby och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, vilket innebär att närmaste styrka till en olycka alltid ska larmas oavsett kommungräns.
- **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB (kemkoordinator)** – Avtal med MSB gällande kemkoordinatorfunktion för utveckling av förmågan att hantera olyckor med farliga ämnen inom Gävleborgs och Dalarnas län.
- **Släckmedelscentralen, SMC** – Avtal som innebär att Gästrikе Räddningstjänst, med kort varsel efter begäran och inom fyra timmar, kan få avancerad släckhjälp av Släckmedelscentralen, SMC. SMC utrustningen är placerad på depåerna i Stockholm och Sundsvall. Insatsstyrkan består av en teamchef och fyra brandmän från vardera depån.

2.4. Kommunikation

Vid de allra flesta händelser finns det ett stort behov av samverkan mellan olika organisationer och för att möjliggöra en effektiv kommunikation används, det för Sverige gemensamma, radiosystemet, RAKEL.

2.5. Övningar

Den kommunala planen för räddningsinsats ska övas minst vart tredje år gentemot de verksamheter som omfattas av högre kravnivå enligt Sevesolagstiftningen. Sevesoverksamheterna ska tillika öva sin interna plan för räddningsinsatser med samma tidsintervall. Dessa planer samövas mellan verksamhetsutövaren och kommunal räddningstjänst.

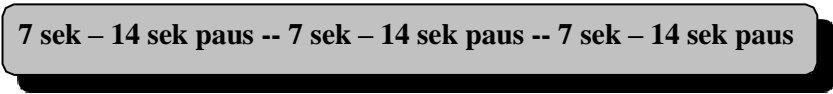
3. Varning och information till allmänheten

Avseende de Sevesoverksamheter som denna plan omfattar, har respektive kommun skyldighet att informera boende i riskområden vart femte år, eller när förändringar sker i verksamheten som påverkar riskbilden. Detta sker genom utskick av informationsfoldrar. Informationen tas fram i samarbete med verksamhetsutövarna.

Vid allvarliga olyckor och händelser samt vid svåra störningar i viktiga samhällsfunktioner ska allmänheten varnas och informeras. Detta kan göras med hjälp av varningssystemet Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA). Det finns två nivåer på meddelanden, varnings- och informationsmeddelande. Varningsmeddelande, sänds omedelbart när det finns omedelbar risk för skada på liv, hälsa, egendom eller i miljön. Informationsmeddelande sänds, utan krav på omedelbarhet, för att förebygga och begränsa skador på liv, hälsa, egendom och miljö.

Vid beslut om att allmänheten ska varnas aktiveras VMA (ljudande tyfoner), från räddningstjänstens räddningscentral, RC, placerad på brandstationen i Gävle, alternativt kan signalen aktiveras av SOS Alarm Sverige AB samt vid någon av

brandstationerna i Sandviken, Skutskär eller Hofors. Vid omedelbar eller snart förestående fara ska VMA utnyttjas. VMA-signalen består av upprepade 7 sekunder långa ljudstötter med 14 sekunders paus mellan, se figur 3.

7 sek – 14 sek paus -- 7 sek – 14 sek paus -- 7 sek – 14 sek paus

Figur 3. Schematisk bild över VMA-signalen.

När signalen ges ska allmänheten bege sig inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation och lyssna på riks- eller lokalradion. Aktiveras VMA-signalen ska den direkt åtföljas av VMA ”Viktigt meddelande till Allmänheten” i radio och TV med aktuell information, råd och anvisningar till allmänheten.

För att detta radiomeddelande snabbt och korrekt ska kunna ges, bör förtryckta meddelanden finnas. VMA kan även användas för viktiga meddelanden eller information som inte innebär omedelbar eller snart förestående fara. Förberedande information ges ut regelbundet till kommuninnevånarna via räddningstjänstens hemsida www.gastrikeraddningstjanst.se

Varningssignalen VMA med ljudande tyfoner testas regelbundet första måndagen varje kvartal kl. 15.00.

Som komplement till ovanstående varningssystem finns även nu möjligheten för SOS-alarm att skicka sms till boende inom ett riskområde (mobiltelefoner) En översyn av lagstiftningen kommer att ske, så att det i framtiden även kan bli möjligt att alla som vistas i ett bedömt riskområde får ett varnings-sms. Vid dags dato medger dock inte lagstiftningen detta.

OBS! Signalen VMA ska inte förväxlas med andra typer av signaler som används för verksamhetens interna bruk, exempelvis vid utrymning av personal från verksamhetens lokaler vid lokal fara.

Del 2 – Verksamheterna

4. Terminal olja/kemi

Företagen som är verksamma i terminalen för olja/kemi arrenderar marken av Gävle Hamn AB.

I terminalen finns bland annat ett antal oljebolag som hanterar brandfarlig vara. De sex största av dessa omfattas av Sevesolagens högre kravnivå och dessa är:

- St 1 Energy AB
- OK-Q8 AB
- Preem AB
- Almer Oil & Chemical Storage AB
- Vopak Sweden AB
- Statoil Fuel & Retail Sverige AB.

Dessa oljebolag försörjer Gävleborgs-, Uppsala- och Dalarnas län med bränslen/drivmedel till industrin, bostäder och bensinstationer. Även Arlandas flygbränsle transporteras via Gävle Hamn.

Gävle Hamn AB hanterar även en bergrumsanläggning för lagring av petroleumprodukter i beredskapshänseende. Bergrummen finns lokaliserade utanför terminalen olja/kemi, men är förbunden via rörledningar.

Hanteringen av petroleumprodukter i terminalen för olja/kemi omfattas av:

- Pumpning av produkterna via rörledningar till/från tank, fartyg eller cisterner/bergrum
- Förvaring i cisterner/bergrum
- Utlastning till tankbil/järnvägsvagn

I hamnområdet finns också Boliden Mineral AB, vars verksamhet utgörs av mellanlagring och fartygsutlastning av bly- och zinkkoncentrat. Även Boliden Mineral AB omfattas av Sevesolagens högre kravnivå.

I terminalen för olja/kemi hanteras dessa farliga ämnen:

- Bensin, etanol, E85 (Giftig, miljöfarlig och extremt brandfarlig)
- Flygfotogen (Hälsoskadlig, miljöfarlig och brandfarlig)
- Diesel, eldningsolja (Hälsoskadlig, miljöfarlig och brandfarlig)
- Biobränsle (FAME) (Hälsoskadlig, miljöfarlig och brandfarlig)
- Bly- och zinkkoncentrat (Giftig och miljöfarlig)

4.1. Sammanfattande risker gemensamma för oljehamnen

Identifierade olycksfallsrisker som kan uppstå vid hanteringen av petroleumprodukter är:

- Produktutsläpp, ingen brand
- Brand vid bensinutlastningsplatsen
- Brand vid fartygslösning
- Brand i cistern

Dessa olyckor bedöms inte medföra personskador på människor som vistas utanför anläggningen. Däremot kan rökspredning från en brand medföra obehag för människor som vistas i vindriktningen.

Förorenat släckvatten och utsläpp av kemikalier kan också orsaka skador i miljön. Sannolikheten för ett haveri med stora utsläpp som följd bedöms dock som mycket liten. Omfattande riskanalyser är gjorda för olika tänkbara händelser.

Identifierade olycksfallsrisker som kan uppstå vid hantering av bly- och zinkkoncentrat är:

- Utsläpp av bly- eller zinkkoncentrat till vatten vid lastning av fartyg.
- Ett större utsläpp av bly- och zinkkoncentrat

Inte heller dessa risker bedöms kunna medföra personskador på människor som vistas utanför anläggningen.

4.2. Förbyggande och skadeavhjälpanande åtgärder

För att minimera risken för en allvarlig olycka finns det varierande slag av säkerhetsfunktioner installerade såsom nödstopp, gasvarnare, släcksystem, larm och annan specialutrustning. Där extremt brandfarliga produkter lagras är dessa försedda med en speciell invallning för att begränsa spridningen.

I hamnen finns även tillgång till en tjänsteman i beredskap för att kunna vägleda räddningstjänsten.

Vid en eventuell händelse i terminalen för olja/kemi finns det en, för oljehamnen samt bergrummen för lagring av petroleumprodukter, gemensam detaljerad insatsplan.

I insatsplanen beskrivs, utifrån på förhand beskriva scenarier, rutiner för räddningstjänstens användning av interna och kommunala brandpostnät, uppställningsplatser för pumpar vid släck- och kylinsatser, tillgång till länsor m.m.

Dagsaktuell produktinformation kan erhållas från föreståndare på respektive depå. I händelse av brand eller annat tillbud i oljehamnen larmas i första hand brandstationen i Gävle med dess speciella enheter för brand i petroleumprodukter. Därefter larmas övriga förstärkningsresurser inom förbundet.

Vid en omfattande brand i cisternområdet finns även en speciell insatsplan som bygger på att externa resurser från de nationella släckmedelscentralerna (SMC) i Sundvall och Stockholm rekvideras. De två släckmedelscentralerna har med sig

specialutrustning i form av extra skum- och pumpkapacitet för att klara av en fullt utvecklad brand i en cistern. Inställetid för resurserna är maximalt fyra timmar från larm.

I den detaljerade insatsplanen ingår inte byggnader som inte innehåller någon hantering av brandfarlig vara, t ex kontors- och övriga lagerlokaler.

Brand och utsläpp av farliga produkter inom Boliden Mineral AB:s anläggning ska, enligt deras riskanalys, inte påverka omgivningen i nämnvärd omfattning utan kan tas hand av räddningstjänstens resurser i form av brandsläcknings- och kemresurser.

5. BillerudKorsnäs AB

BillerudKorsnäs AB bedriver verksamhet på Korsnäsverken i Bomhus i Gävle, vid södra stranden av Gävle yttre fjärd ungefär sju km öster om centrala Gävle. Inom samma industriområde ligger också ett biobränsleeldat kraftvärmeverk som ägs av BillerudKorsnäs AB och Gävle Energi samt Kastets sågverk som tillhör Setra.

Vid Korsnäsverken sker tillverkning av oblekt och blekt sulfatmassa som vidareförädlas till pappers- och kartongprodukter. Inom området hanteras kemikalier med olika typer av risker. De kemikalier som omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor är natriumklorat, gasol, rå sulfatterpentin. Olyckor med dessa kemikalier tas därför upp i denna kommunala plan för räddningsinsats.

5.1. Risker

Risker som identifierats i företagets riskanalys är:

- Brand och utsläpp i samband med hantering av natriumklorat
- Brand och utsläpp i samband med hantering av terpentin
- Brand i fartyg
- Brand och läckage i samband med gasolhantering

5.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

Gasolcisternerna är placerade på avskilt område och de är även försedda med vattensprinkler för att skydda cisternerna vid en eventuell brand.

Skadebegränsande åtgärder vid en händelse är att nödstoppa anläggningen, rädda eventuella skadade, utrymma och spärra av området kring utsläppet samt släcka en eventuell brand.

BillerudKorsnäs AB har även en industriräddningstjänst på plats som förutom kontinuerligt förebyggande arbete även åker på insatser inom området.

Vid en händelse där den interna räddningstjänsten behöver assistans av Gästrik Rättningstjänst larmas i första hand stationerna i Gävle och Skutskär.

För att kunna hantera en händelse med farliga ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter att tillgå på Gästrik Rättningstjänsts stationer i Gävle och Sandviken. Från Gävle utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikalieområde. BillerudKorsnäs AB interna räddningstjänst har även specialutrustning för mer avancerade insatser i kemikaliesmittad miljö.

6. Sandvik AB

Sandvik AB är en högteknologisk verkstadskoncern med produkter som verktyg för metallbearbetning, maskiner och verktyg för bergavverkning, rostfria stål, speciallegeringar, högtemperaturmaterial och processsystem. Industriområdet är beläget i Sandvikens tätort vid norra stranden av den del av Storsjön som kallas Östra fjärden.

Vid Sandvik i Sandviken används gasol som bränsle i värmningsugnar. I ugnarna används även vätgas. Fluorvätesyra används vid ytbehandling av rostfritt stål. Dessa kemikalier omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och olyckor med dessa kemikalier tas därför upp i denna plan för räddningsinsats.

6.1. Risker

Risker som identifierats i företagets riskanalys är:

- Utsläpp av gasol vid flänsläckage intill cistern med en eventuell efterföljande brand
- Utsläpp av gasol vid slangbrott i samband med påfyllning från tankvagn med en eventuell påföljande brand.
- Läckage av fluorvätesyra under pågående lossning.
- Punktering av tank vid syrastation.
- Utsläpp av vätgas i samband med rörläckage eller läckage i flänsar.

6.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

Gasolcisternerna för lagring av gasol är placerade på avskilt område och de är även försedda med vattensprinkler för att skydda cisternerna vid en eventuell brand. De rangeras in på Sandvik AB:s industriområde efter ankomst till Sandvikens rangerbangård. Andra förebyggande åtgärder är att syratankar står i täta byggnader med insamlingstankar för eventuella spill.

Som första resurs vid händelser på Sandvik AB larmas den egna industriräddningstjänstens första insatsperson (FiP) och vid en händelse som kräver assistans från Gästrik Räddningstjänst utgår i första hand resurser från stationen i Sandviken som är lokaliserad i närhet till Sandvik AB vid resecentrum.

Förstärkning utgår från Gävle och Storvik. För att kunna hantera en händelse med farliga ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter på stationerna i Gävle och Sandviken. Från Gävle utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikaliemiljö.

7. AGA Gas Sandviken AB

AGA GAS AB är lokaliserad inom ett industriområde beläget norr om Björksätraområdet, mellan Smassens väg och järnvägen. Verksamheten som AGA Gas AB bedriver är huvudsakligen produktion av luftgaser (oxygen, nitrogen och argon), vätgasproduktion samt fyllning av luftgaser (oxygen, nitrogen och argon), koldioxid, vätgas och blandningar av dessa gaser. Verksamheten styrs och övervakas i huvudsak från ROC (Remote Operations Center) i Avesta. Från AGA:s fabrik går rörledningar ovan mark som förser Sandvik AB med oxygen, nitrogen, argon och vätgas. Leverans till övriga kunder utanför AGA:s område sker via specialbyggda tankbilar eller fyllda gasflaskor.

Oxygen (syrgas) omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och tas därför upp i denna kommunala plan för räddningsinsats.

7.1. Risker

Risker som identifierats i företagens riskanalys är:

- Explosion i kondensor
- Stort läckage av oxygen
- Brand i luftgasfyllningsutrymmena

Syrgas är en gas som medför ett intensivt brandförlopp vid händelse av brand. Kvävgas och argon är två gaser som sänker syrgashalten i luften vid ett utsläpp vilket medför kvävningrisker. Samtliga tre gaser lagras vid väldigt låga temperaturer (cirka - 180 °C) vilket medför risk för kylskador i samband med ett utsläpp.

7.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

De förebyggande åtgärderna för de risker som identifierats består av ett lämpligt val av tekniskt utförande på utrustning inklusive särskilda säkerhetssystem, regelbunden kontroll och underhåll på anläggningen samt att personal på anläggningen får en grundläggande utbildning i anläggningens risker.

Skadebegränsande åtgärder vid en händelse är att nödstoppa anläggningen, rädda eventuella skadade, utrymma och spärra av området kring utsläppet samt släcka en eventuell brand. Det finns också möjlighet för ROC i Avesta att manuell styra vissa processer ex nödventilation.

Vid en händelse på AGA Gas AB som kräver assistens från Gästrike Räddningstjänst utgår i första hand resurser från stationen i Sandviken som är lokaliserad i närheten av resecentrum. AGA Gas AB har även ett avtal med Sandvik AB där assistans i form av en första insatsperson (FiP) från den interna räddningstjänsten larmas. Förstärkning utgår från Gävle och Storvik.

8. Stora Enso Pulp AB, Skutskär

Stora Enso i Skutskär tillverkar sulfatmassa, både pappersmassa och fluffmassa. I produktionen krävs att det hanteras och lagras ett stort antal kemiska produkter.

Väteperoxid och natriumklorat omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och tas därför upp i denna plan för kommunal räddningsinsats.

Fabriksområdet är beläget i norra delen av Skutskärs samhälle.

8.1. Risker

Risker som identifierats i företagets riskanalys är:

- Utsläpp av natriumklorat vid påkörning av cistern
- Utsläpp av natriumklorat i samband med slangläckage eller överfyllning vid påfyllningsarbete
- Utsläpp av väteperoxid i samband med påfyllning/lossning.

8.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

I hela fabriken bedrivs ett omfattande arbete med förebyggande underhåll och kontroller för att hålla utrustningen i gott skick och undvika utsläpp och bränder. Delar av verksamheten är också utrustad med sprinkler och automatlarm.

Dagtid finns en industriräddningsstyrka som sköter det förebyggande underhållet och kan även hantera en första insats i avvaktan på assistans från Gästrikre Räddningstjänst. Gästrikre Räddningstjänst utgår i första hand från stationen i Skutskär med förstärkande enheter från Gävle och Sandviken. För att kunna hantera en händelse med farliga ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter på stationerna i Gävle och Sandviken. Från Gävle utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikaliemiljö.

9. Ovako Sverige AB, Hofors

Verksamheten i Hofors har som huvuduppgift att producera ämnen som sedan vidareförädlas till halvfabrikat i form av rör och rörkomponenter, ringar, stång. De väsentligaste verksamhetsdelarna är stålverk, göt- och grovvalsverk, gasollager och service.

Övriga verksamheter

- AGA Gas AB, Hofors
- SKF Coupling AB
- Midroc Industriservice AB
- Cargotec
- Arc Metal
- Scan Arc
- Harsco Metal Sweden AB
- Vattenfall

Verksamheten är belägen vid infarten till Hofors, norr om E 16 och öster om tätorten.

Gasol omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och olyckor med denna kemikalie tas därför upp i denna plan för räddningsinsats. Gasol används som bränsle i ugnar.

9.1. Risker

Risker som identifierats i företagets riskanalys är:

- Utsläpp av gasol vid slangbrott i samband med påfyllning från tankvagn, med en eventuell efterföljande brand
- Utsläpp av gasol vid flänsläckage intill cistern med en eventuell efterföljande brand

9.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

Gasolanläggningen är lokaliserad i ett område som ligger långt från bostäder och den tunga produktionen. Anläggningen är även försedd med en sprinkleranläggning. Ovako Sverige AB har även en industristyrka på plats med minst en man i jour dygnet runt samt en dagtidsverksamhet med 3 man. Styrkan larmas i första hand och vid en händelse och där assistans behövs från den kommunala räddningstjänsten larmas enheter från brandstationen i Hofors och vid behov enheter från stationerna i Storvik, Sandviken och Gävle.

För att kunna hantera en händelse med farlig ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter att tillgå på Gästrike Räddningstjänsts stationer i Gävle och Sandviken. Från Gävle utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikaliemiljö.

10. AGA Gas AB, Hofors

Verksamheten som AGA Gas AB bedriver är huvudsakligen produktion av luftgaser (oxygen, nitrogen) samt lagring av oxygen, nitrogen och argon. Från AGA:s fabrik går rörledningar som förser Ovako Sverige AB med luftgaserna. Oxygen (syrgas) omfattas av krav i lagen om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och tas därför upp i denna kommunala plan för räddningsinsats. Verksamheten är belägen inom Ovako Sverige AB:s industriområde i Hofors.

10.1. Risker

Risker som identifierats i företagets riskanalys är:

- Explosion i kondensor
- Stort läckage av oxygen
- Brand

Syrgas är en gas som medför ett intensivt brandförlopp vid händelse av brand. Kvävgas och argon är två gaser som sänker syrgashalten i luften vid ett utsläpp vilket medför kvävningrisker. Samtliga tre gaser lagras vid väldigt låga temperaturer (cirka - 180 °C) vilket medför risk för kylskador i samband med ett utsläpp.

Inga av de identifierade riskerna bedöms kunna orsaka skador på människor utanför fabriksområdet enligt den interna riskanalysen.

10.2. Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

De förebyggande åtgärderna för de risker som identifierats består av ett lämpligt val av tekniskt utförande på utrustning inklusive särskilda säkerhetssystem, regelbunden kontroll och underhåll på anläggningen samt att personal på anläggningen får en grundläggande utbildning i anläggningens risker.

Skadebegränsande åtgärder vid en händelse är att nödstoppa anläggningen, rädda eventuella skadade, utrymma och spärra av området kring utsläppet samt släcka en eventuell brand. Det finns också möjlighet för ROC i Avesta att manuell styra vissa processer, exempelvis nödventilation.

Räddningstjänsten på Ovako Sverige AB larmas i första hand och vid en händelse där assistans behövs från den kommunala räddningstjänsten larmas enheter från brandstationen i Hofors och vid behov enheter från stationerna i Storvik, Sandviken och Gävle.